

הבורק לבור-האלהויכ

מאת עמוס קינן

שלנו — תיק עור חדש עם ריץ-רץ ועליו באותיות נחשת הקדשה — „אם תרצו אין זאת אגדה“ הנזירים ניצבו בשורה, שרו „מעוז צור ישועתי“, ואב המנזר ניקופורוס קרא באזנינו את המאמר הראשי, של אחד מעתוני הערב. כמו כן חילק בינינו את נוסח הכניעה של המנזר בסטנסיל. לאחר טכס חגיגי זה התפורנו כולנו במנזר, לראות את אוצרות האמנות.

ילא העט לתאר מה שראינו שם. צריך להשאיר במקום לפחות כמה שעות כדי להספיק לראות משהו. ואנו אנשים עובדים הננו, וזמננו קודש קדשים הוא. אבל בכל זאת הספקנו לראות את הצילומים שהשאירו במקום ססיל ב. דהימיל ועופריו, ששהו במקום לצורך הנצחת המאורע התניכי הגדול, וכמנן כן ראינו את ספר האורחים ובו חתימות אנשי שם ואנשי השורה, סופרים, אמנים ומשוררים, אנשי צבא וילדי בתי הספר, חתך נאמן של

עוד ממרחק רב אפשר היה להרגיש שאנחנו מתקרבים להר האלוהים. על כל עשרה מטר היה קיוסק קטן, וקהל עולי רגל צמאים שתה טמפו ומי-עמי, רוכלים עליזים מכרו סיגריות, מסרקים, עטים נובעים, צעצועים בצורת לוחות הברית ושוקולדה „סיני“, צלמים צילמו את הקהל, גם בודדים או זוגות זוגות, ושוטר תנועה על סוס לבן שמר על הסדר. הסוס פסע פסיעות מדודות והדורות, כמי שיודע את חן המקום עליו הוא דרך. מכוניתנו עצרה, וכולנו קפצנו לקנות מזכרות. אני קניתי שני לוחות ברית קטנים, עשויים מאבני המקום, ועליהם עשרת הדיברות עם הערות ותיקונים, וכמו כן גם פסל קטן של משה, עשוי מחומר פלסטי בלתי שביר. זה חשוב, כי גם

מה שאני שונא זה להיות מחוץ לעיניים. בשעתו, כאשר שחררנו את אילת, הגעתי לשם אחרי שלא נשאר אפילו אלמוג אחד בים. אצל כל השכנים וכל החברים שלי היו אלמוגים על המזנון. רק אצלי לא. הלכתי לים לחפש אלמוג. קיפודים עקץ אותי, מלפפון ים עקץ אותי, אפילו כריש התקרב אלי, אבל אף אלמוג אחד. עשיתי מה שהסבא היה עושה במקרה כזה ותורתי הביתה בלי אלמוג. אבל למדתי לקח לבאות. מהיום, החלטתי, אהיה הראשון להגיע לכל מקום חדש שנפתח בפני קהל המטיילים, והמזכרות התלויות אצלי על הקיר תהיינה שם דבר בארץ.

את השנים שעברו בין מבצע אילת ומבצע סיני הקדשתי לאיסוף חפצים מועילים. שתי חרבות בדואיות תלויות אצלי על הקיר. על הרצפות פזורים מכתשי-עץ לקפה, תוצרת בדואית, וכמו כן יש לי שולחנות מוששים, פיני ג'אנים, מסבחות, ובכלל הדירה שלי ברכוש הנטוש עיר שה רושם מזרחי מאד, על כל תייר, יש לי אפילו כדי שמן מתקופת האבות ושני עמודי שיש מהתקופה ההלניסטית, ומנורות שמן מתקופת החשמונאים. כי אני אוהב את הארץ, וזוהי אהבה שאינה תלויה בדבר, כי מה יש לי מזה?

***

לבר, זה לא קונץ

סוף סוף הגיע היום הגדול. כבר זמן הרגשתי שמהו מתבשל באוויר. סיניתי חדר מיוחד בשביל מזכרות חדשות. והנה הודיעו לי שלפי ההסדר בין המוסדות הגיע תורו של ועד העובדים שלנו לנסוע לסיני. וזה היה בודק, כי בענף המתכת ובענף העץ ובענף המכניקה העדינה כבר נסעו כל ועדי העובדים וחזרו עם מטען חוויות של טונות, ובמטען כזה אין לזלזל. זהו מטען לאומי, ועכשיו תרשו לי לומר כמה מלים על המדבר. אני יודע היטב מה זה מדבר. פעם היתה כל הארץ הזאת מדבר. מדבר הוא חומר גלם ולא יותר. אם אתה רוצה, הוא נשאר מדבר. גמלים, חול, שמש, קוצים, רועי צאן וכל מיני קדחת. אבל אם אתה ניגש בגישה מודרנית מעשית, אפשר להפוך כל מדבר למכרה זהב ולגן פורח. צריך רק ארגון. בלי ארגון כל המדבר לא שווה פרוטה אחת.

יצאנו בשיירה גדולה, אף מכוניות. לא קונץ לצאת יחיד למדבר, כרגל או רכוב על גמל, לחלום תחת שמי הכוכבים וכי. זאת לא אותה החוויה. הרבה יותר נעים עם כל החברים מהשיכון וממקום העבודה. יש עם מי לדבר בדרך. בהתחלה התקדמנו לאורך ואדי יעקובוביץ, על שם זה שנתן את הכסף לסלול את הכביש בואדי, שנקרא פעם באיזה שם משונה. בהצטלבות אברמוביץ פנינו קצת מזרחה, ואחר המשכנו שוב דרומה לאורך נתיב עשרת הדיברות. בדרךנו פגשנו שיירה בת מאה מכוניות של כתבים צבאיים מעתונות הערב, ושתי שיירות בנות מאתיים כל אחת, כתבים צבאיים של העתונות היומית. אותהנו להם שני פסוקים מהתנ"ך והם החזירו לנו בפסוק מההגדה המשכנו.

ילדים יכולים לשחק עם זה ללא חשש שבירה. המשכנו הלאה עד לסנה הקדוש. פה היה קשה מאד להדחק, אבל היות וקנינו כרטיסי כניסה במאורגן עוד בתל-אביב (מזכיר הועד שלנו הוא בחור בעל קשרים) הצלחנו להכנס כמעט כולנו. המקום מסודר יפה ובטוב טעם. בכניסה יש בית קפה למבקרים, ושם כתב גדול פוזמנאי הדור את הפזמון הידוע על הסנה, עם העקיצה המפורסמת לד"ר סנה. כולנו זוכרים את המעמד החגיגי בו נקרא שיר זה בכנסת.

לאחר הכניסה מתמשכת שורה יפה של עמודי בטון עד לבנין הראשי העשוי כולו שיש איטלקי. במעלית אוטומטית עולים לקומה השמינית, ושם, בתוך עציץ גדול (שקיבל את הפרס בביינאלה) שוכן הסנה. כשאף אחד לא הסתכל קצת לי מהר ענף קטן מהעץ הנחמד הזה, והאזנתי לדברי ההסברה של דובר משרד הדתות. הוא סיפר לנו באיזה מאמצים הועבר הסנה מהמשתלה ואיך הכניסו בו צינורות ניאון כדי שיאיר בלילה. אבל לא רצינו להתעכב עד הלילה, והמשכנו בדרךנו להר האלוהים. אולם אין מסע ללא הרפתקאות. מכונית אחת התקלקלה והיה צורך לחכות עד שתבוא מכונית גרר מהגרז' של המנזר. רק אחרי זה יכולנו להמשיך. וכאן אני רוצה להתעכב קמעה על תיאור הנוף.

***

הכומר מחלק סטנסיל ויין

כדנו קראנו את השורות המרטיטות של אותו כתב צבאי שהכניס את המנזר ואת ההר הקדוש תחת עולה של מדינת ישראל. „נפעמים ומתרוגנים מהנוף השגיאה“, כך אמר באותו מנשר בלתי נשכח, ואמנם, אין להכחיש שהנוף הוא שגיאה מאין כמוהו. צוקים תלולים וקודרים גולשים מתוך שמי בין-הערבים ועל הצוקים באותיות מאירות עינים שמות כל העתונאים שחירפו את נפשם לבוא הנה. בלב עולה זכר עמוד האש ועמוד הענן, וזכר הפסוקים נוראי ההוד „ויסעו מסוכות ויחגו ברפידים“, וכל המקום מזכיר את המעמד הנשגב, מעמד הר סיני ומתן התורה. הנזירים קיבלו אותנו במלח ויין, לפי המסורת. מורה הדרך שלנו נשא באזניהם נאום ברכה, הזכיר את משה, את פינסקר וליילינבלום, ומסר לו שי מועד העובדים

האומה. בלטה מכולם אימרה אחת של אחד מגדולי הדור, כתובה בעט גלובוס, „מסיני ועד סיני לא קם כסיני“. קצר וממצה. לא יכולתי להתאפק, וכתבתי גם אני: „היי הגיפ, היי הגיפ, איזה לילה מסביב!“

***

חוויות, מזכרות וחפצים מועילים

אחר סיור מאדף זה נערכנו כולנו למסדר הסיום. באיכא אחד המוסדות עמד על קדושת המקום והתעכב על המשמעות המיוחדת שבחזרה על מעמד עתיק, בימינו אלה. הוא סיים בידיעה המשמחת שהר סיני אומץ עליידי מועצת עירית רמת-גן. כולנו נשמנו לרווחה, ידענו ששוב לא יעמוד ההר בשממתו.

בדרךנו חזרה התעכבנו קלות בשיכון החדש למרגלות ההר, ובכפר האמנים „לא תנאף“, שחבריו עוסקים בציור נוף לתיירים. ענף המכנים דולרים רבים. קניתי תמונת שמן קטנה, עירום על רקע מקראי-הירואי. בקולנוע „אוהל מועד“ הציגו את „טרזן מלך הכוזבים“, אבל לא רצינו לראות. הדלקנו מדורה ועשינו קומיזץ. מישהו מצא כבש, מישהו הביא קפה, והיה שמח. בומבה, הברדן הידוע שעשע אותנו בפארודיות על המצרים, וצחקנו כולנו צחק לבבי בריא. אשרי העם שאינו מאבד את חוש ההומור גם בימי מבחן.

עייף, מלא רשמים וחוויות, מזכרות וחפצים מועילים, חזרתי עוד באותו לילה לתל-אביב. לבשתי פיז'מה, נכנסתי למיטה, לקחתי ביד ספר תנ"כ, קראתי בו ומיד נפלתי עלי תרדמה. ישנתי שנת ישרים.

בשנתי חלמתי חלום מוזר. הייתי יחף, בודד בערבה. הלילה היה שחור והצוקים היו לבנים. הלכתי לבדי במדבר. מעלי נצנצו הכוכבים באור מזור, מתעתע. מפעם לפעם החרידה את השלווה לילת תן אי כוס החרבות. הלכתי והלכתי, ימים ולילות, ואין קץ למדבר הגדול והנורא הזה. התכלכלתי בעשבי בר וישנתי במערות. לעתים הייתי סתם פורש מתחתי את הגלימה ומניח את המקל למראשותי, מסתכל למעלה וחושב מחשבות. פעם בחודש הייתי מגיע לנוה במדבר, קצת דקלים, מים. צל. אחר הייתי ממשיך הלאה. איזה מדבר, עצמות מלבינות בידי הדרכים. התעוררתי בבוקר מכוסה זעה קרה, ושמתתי שזה היה רק חלום. מיהרתי למשרד בשמחה עצומה.